RAPPORT

De warmtetransitie in de gemeente Waadhoeke

Resultaten enquête Aardgasvrij Wonen

Klant: Gemeente Waadhoeke

Referentie: BH8529-RHD-ZZ-XX-RP-Z-0001

Status: S0/P01.01

Datum: Thursday, 10 June 2021

GEMEENTE waadhoeke

Royal HaskoningDHV
Enhancing Society Together

HASKONINGDHV NEDERLAND B.V.

Euvelgunnerweg 25A
9723 CV Groningen
Netherlands
Industry & Buildings
Trade register number: 56515154

+31 88 348 53 00 **T**
info@rhdhv.com **E**
royalhaskoningdhv.com **W**

Titel document: De warmtetransitie in de gemeente Waadhoeke

Ondertitel: Resultaten enquête Aardgasvrij Wonen
Referentie: BH8529-RHD-ZZ-XX-RP-Z-0001
Status: P01.01/S0
Datum: Thursday, 10 June 2021
Projectnaam: Transitievisie Warmte gemeente Waadhoeke
Projectnummer: BH8529
Auteur(s): Dion Glastra

Opgesteld door: Dion Glastra

Goedgekeurd door: Robert Brouwer

Datum: 08 juli 2021

Classificatie
Open

Behoudens andersluidende afspraken met de Opdrachtgever, mag niets uit dit document worden verveelvoudigd of openbaar gemaakt of worden gebruikt voor een ander doel dan waarvoor het document is vervaardigd. HaskoningDHV Nederland B.V. aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor dit document, anders dan jegens de Opdrachtgever.

Let op: dit document bevat persoonsgegevens van medewerkers van HaskoningDHV Nederland B.V. en dient voor publicatie of anderszins openbaar maken te worden geanonimiseerd.

Inhoud

1 Inleiding 1

2 De respondenten 1

2.1 Demografische kenmerken 1

2.1.1 Leeftijd 1

2.1.2 Huishoudenssamenstelling 2

2.1.3 Woonplaats 2

2.2 Woningkenmerken 4

2.2.1 Woningeigendom 4

2.2.2 Woningtype 5

2.2.3 Bouwperiode van woningen 6

3 Huidige stand van zaken rondom energiebesparing Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

4 Bekendheid en opstelling t.a.v. aardgasvrij wonen 7

4.1 Bekendheid met de doelstelling van aardgasvrij wonen 7

4.2 Bekendheid met financiële regelingen rondom verduurzaming 8

4.3 Houding ten opzichte van aardgasvrij wonen 9

4.4 Belangrijkste aandachtspunten bij aardgasvrij wonen 9

5 Betrekken van inwoners bij de warmtetransitie 10

5.1 Betrokkenheid bij het vervolgtraject 10

5.2 Onderwerpen waarover respondenten geïnformeerd willen worden 11

5.3 Manier waarop respondenten geïnformeerd willen worden 12

5.4 Manier waarop inwoners zelf vragen willen stellen over de warmtetransitie 12

1 Inleiding

De gemeente Waadhoeke heeft in het kader van het proces richting het opstellen van haar Transitievisie Warmte (TVW) een enquête uitgezet onder de inwoners van de gemeente. Doelstelling van deze enquête is het in kaart brengen van het sentiment, de mate van betrokkenheid en de bereidheid om bij te dragen aan de warmtetransitie binnen de gemeente Waadhoeke.

De enquête is door 255 inwoners van de gemeente Waadhoeke ingevuld. Daarnaast waren er 8 respondenten die niet zijn meegenomen in de analyse. Zij hebben geen geldige postcode ingevoerd of de ingevulde postcode ligt buiten de gemeente Waadhoeke.

De respondenten hebben de enquête anoniem ingevuld en de resultaten zijn dan ook onherleidbaar gemaakt naar individuele personen.

Deze rapportage geeft per vraag de resultaten weer. De resultaten worden mede gebruikt om de te kiezen koers van de gemeente in de transitie vorm te geven en de uiteindelijke Transitievisie Warmte mee op te stellen.

2 De respondenten

De enquête is 255 keer ingevuld door respondenten uit de gemeente Waadhoeke. Niet alle respondenten hebben alle vragen beantwoord, dit is aangegeven bij de resultaten.

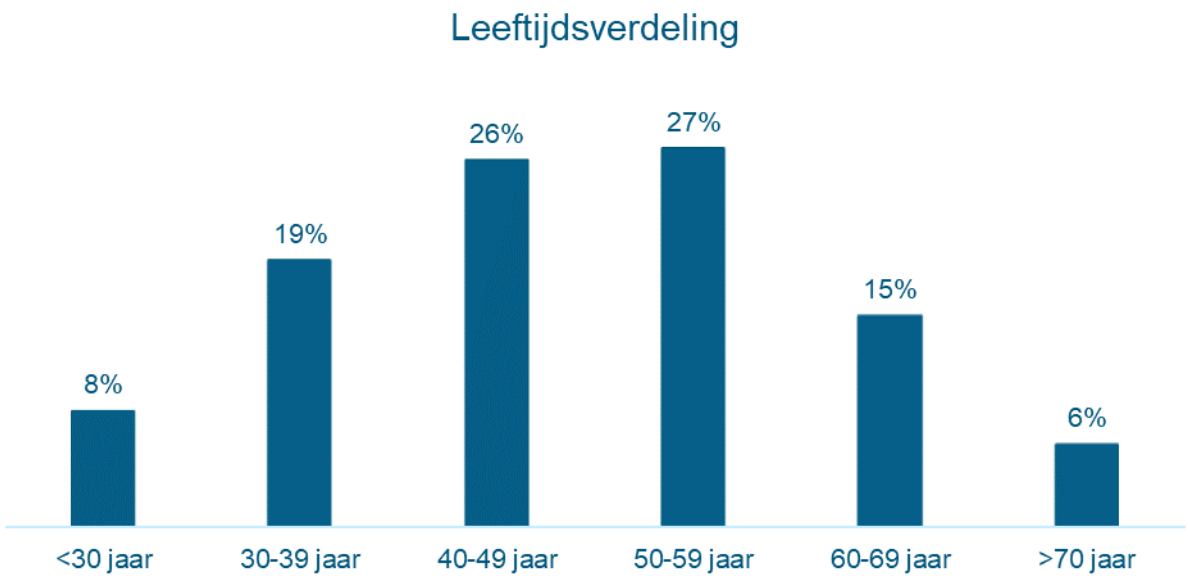
2.1 Demografische kenmerken

Ten eerste is de respondenten naar een aantal demografische gegevens gevraagd. Zo kon geverifieerd worden of de respondenten tot de doelgroep van de enquête behoren en of er verschillen zijn te vinden op basis van deze indicatoren. De gegevens waarnaar werd gevraagd zijn leeftijd, huishoudenssamenstelling en woonplaats.

2.1.1 Leeftijd

Leeftijd is – wanneer gerelateerd aan de warmtetransitie – een factor die mede bepaalt in hoeverre iemand bereid is om aanpassingen of investeringen te doen in de woning. Over het algemeen geldt: hoe ouder iemand is, hoe minder baat hij of zij zelf zal hebben bij de investering en dus hoe minder bereidwillig hij of zij is om te investeren.

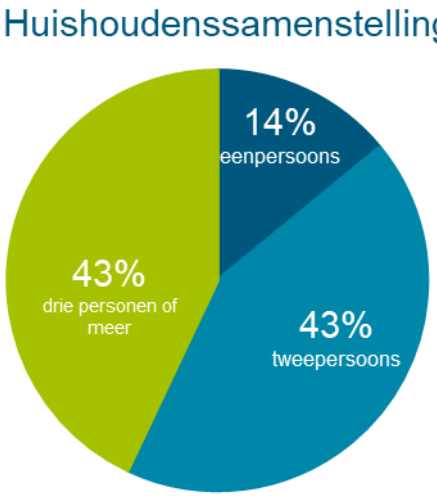
De leeftijdsverdeling van de respondenten is weergegeven in figuur 1 hieronder.

Figuur 1: Leeftijdsverdeling van de 255 respondenten uit de gemeente Waadhoeke.

2.1.2 Huishoudenssamenstelling

De huishoudenssamenstelling is in figuur 2 hieronder weergegeven.

Figuur 2: Huishoudenssamenstelling van de respondenten uit de gemeente Waadhoeke.

2.1.3 Woonplaats

De gemeente Waadhoeke bestaat uit 41 kernen: de stad Franeker (ca. 12.800 inwoners), vier grotere dorpen met meer dan 2000 inwoners (Sint Annaparochie, Dronryp, Menaldum en Berlikum), acht middelgrote dorpen met 1000 tot 2000 inwoners en 28 kleine dorpen (< 1000 inwoners). In de enquête is de respondenten naar de vier cijfers van hun postcode gevraagd, die vervolgens zijn gekoppeld aan de bijbehorende woonplaatsen.

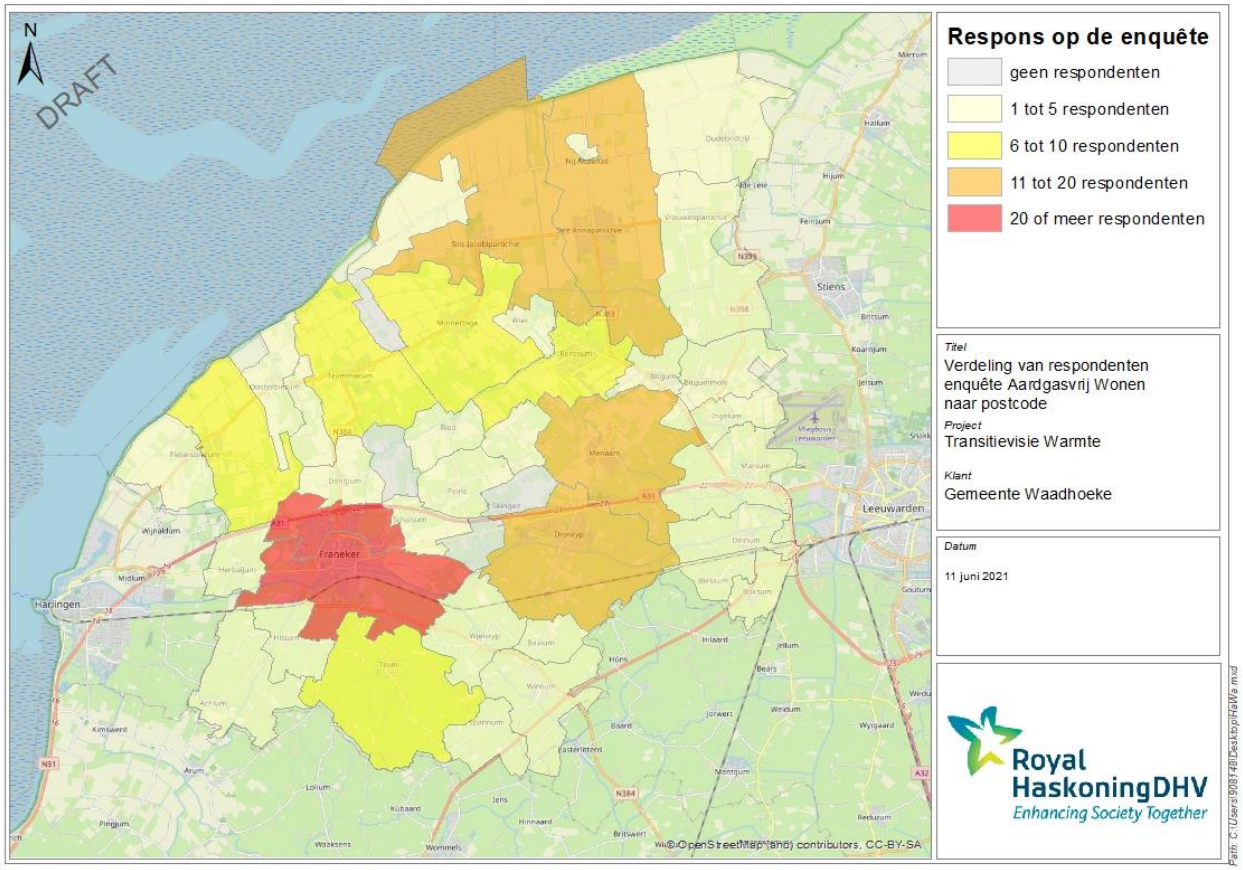
Figuur 3 hieronder laat het aantal respondenten per kern zien. Uitsplitsing van de resultaten per kern is - gezien het zeer beperkte aantal respondenten voor veel kernen - niet zinvol.

Kern	Aantal respondenten
Franeker	**93** (36%)
Grotere dorpen	**57** (22%)
Sint Annaparochie	17
Dronrijp	17
Menaldum	15
Berlikum	8
Middelgrote dorpen	**53** (21%)
Minnertsga	8
Sint Jacobiparochie	11
Sexbierum	8
Tzummarum	10
Tzum	7
Marsum	2
Winsum	3
Deinum	4
Kleine dorpen	**53** (21%)
Oudebildtzijl	1
Beetgumermolen	5
Beetgum	5
Vrouwenparochie	3
Achlum	2
Oosterbierum	2
Ried	2
Welsrijp	1
Boksum	4
Engelum	2
Dongjum	2
Nij Altoenae	2
Spannum	1
Peins	2
Westhoek	2
Herbaijum	1
Hitzum	5
Wier	1

Pietersbierum	1
Schalsum	2
Baijum	3
Slappeterp	1
Blessum	1
Klooster-Lidlum	1

Figuur 3: Verdeling van de respondenten over de woonkernen in de gemeente Waadhoeke.

Voor een visueel overzicht zijn deze gegevens ook verwerkt in een kaart (figuur 4)

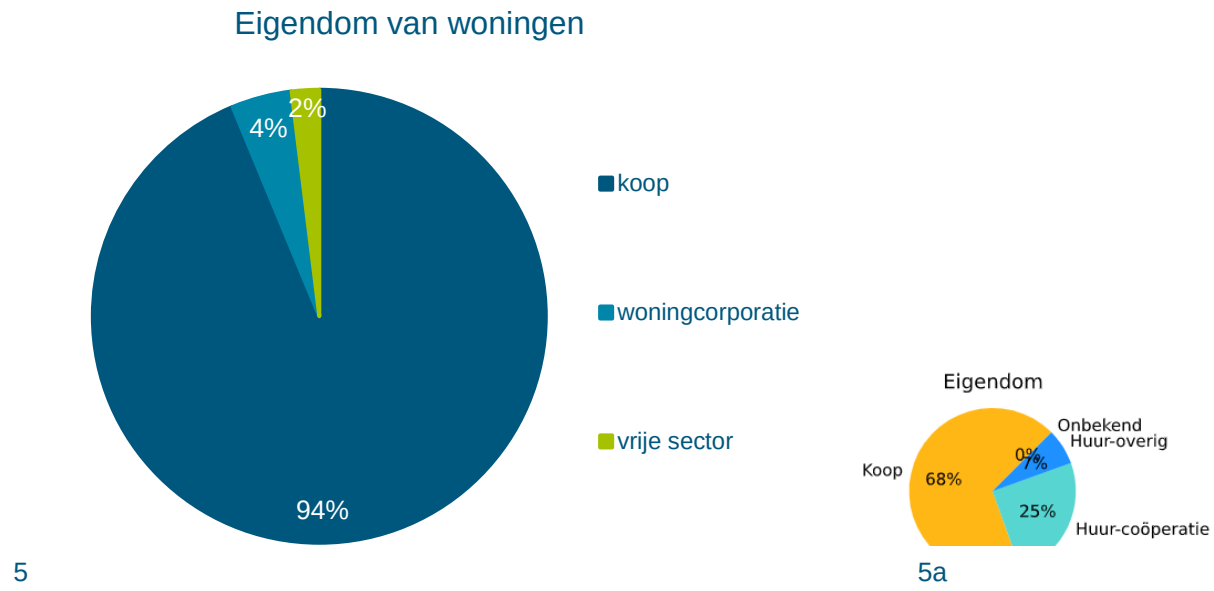
Figuur 4: Verdeling van respondenten over de postcodegebieden van de gemeente Waadhoeke.

2.2 Woningkenmerken

Ten tweede is gevraagd naar een aantal kenmerken van de woningen van de respondenten. Eigendomsstatus, type woning en bouwperiode bepalen immers in sterke mate welke technische oplossingen er mogelijk zijn voor de woning en wie deze al dan niet moeten gaan financieren.

2.2.1 Woningeigendom

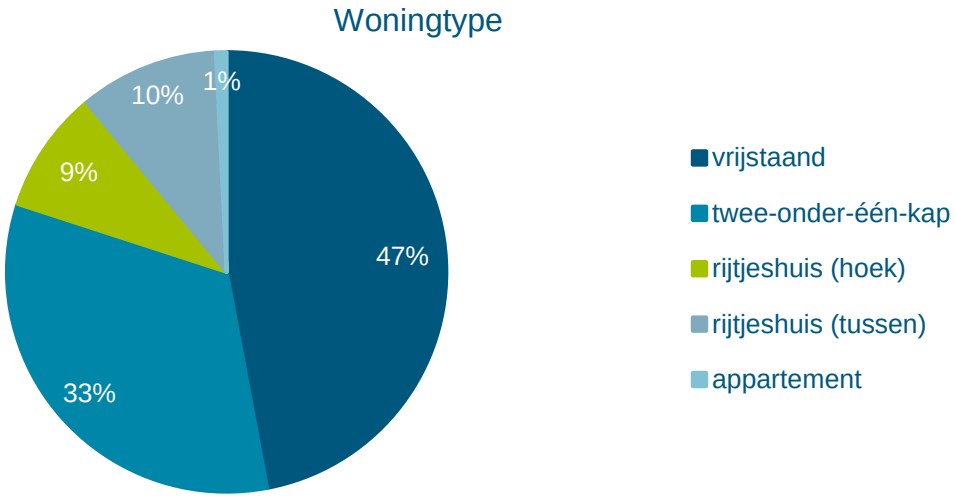
In figuur 5 is te zien wat de eigendomsstatus van de woning van de respondenten is. Zoals hier te zien is, zijn huurders (van zowel corporatie- als vrije sectorhuurwoningen) ondervertegenwoordigd in deze respondenten. Figuur 4a laat zien wat de bekende verdeling van het aantal huur- en koopwoningen in de gemeente Waadhoeke is op basis van kadastrale gegevens.

Figuur 5: Eigendomsstatus van de woningen van de respondenten. Figuur 5a rechts toont de op basis van eigendomsgegevens bekende eigendomsstatus van alle woningen in de gemeente Waadhoeke.

2.2.2 Woningtype

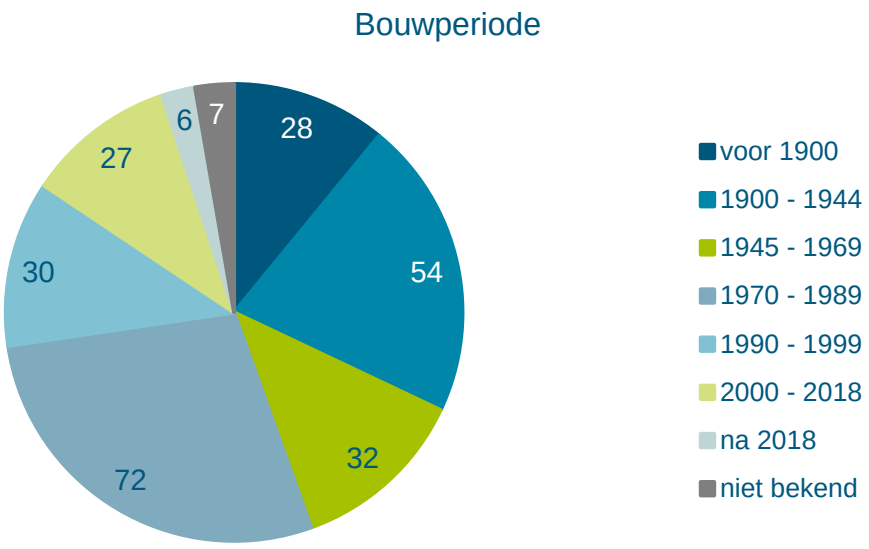
Het maakt voor de mogelijke aanpassingen die in het kader van de warmtetransitie nodig zijn voor een woning een groot verschil wat voor type woning het betreft. Appartementen gaan doorgaans zuiniger met warmte om dan vrijstaande woningen. Daarom is de respondenten gevraagd naar het type woning dat ze bewonen. De resultaten zijn weergegeven in figuur 6.

Figuur 6: Typen woningen van de respondenten uit de gemeente Waadhoeke.

2.2.3 Bouwperiode van woningen

Naast eigendomsstatus en woningtype is met name ook de bouwperiode van de woningen relevant. Oudere woningen zijn doorgaans moeilijker te isoleren, waardoor het aantal mogelijkheden voor duurzame warmte beperkt is. Nieuwere woningen, vooral die na 1990 zijn gebouwd, zijn meestal relatief makkelijk aan te passen. Woningen van na 2018 zijn in principe al aardgasvrij. Figuur 7 laat de verdeling van de bouwperiodes zien.

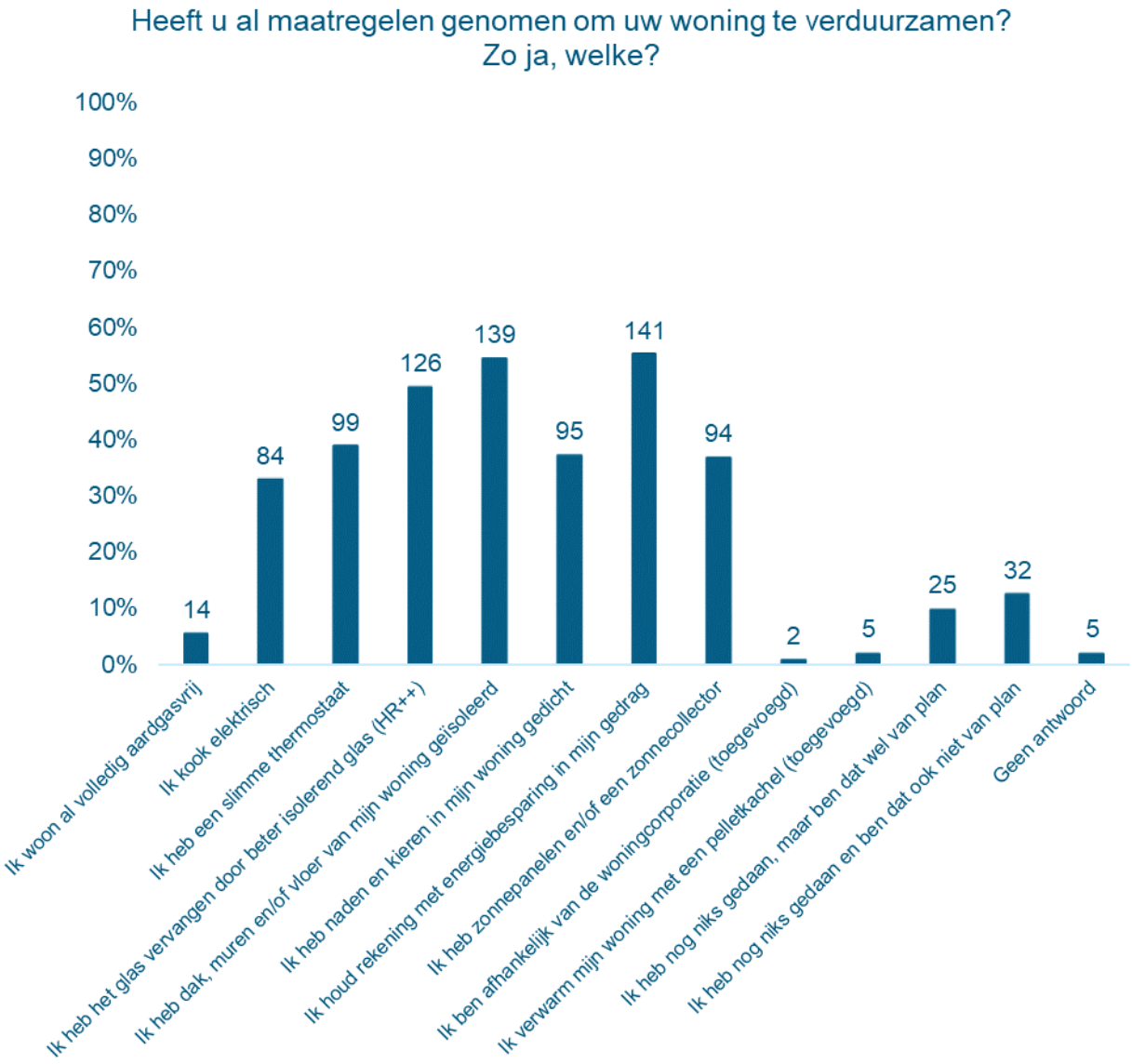

Figuur 7: Bouwperiode van woningen van de respondenten.

3 Inzicht in wat respondenten doen rondom energiebesparing

De respondenten konden aangeven welke acties ze al ondernemen of hebben ondernomen om energie – en daarmee CO_2-uitstoot – te besparen. Er waren van tevoren een aantal mogelijkheden al ingevuld, die de respondenten konden aankruisen. Daarnaast konden de respondenten zelf mogelijkheden toevoegen, waarvan de meest relevante toevoegingen (die vaker werden genoemd en/of wezenlijk anders waren dan de gegeven mogelijkheden) zijn opgenomen in de resultaten.

Figuur 8 laat de antwoorden zien die de respondenten gegeven hebben.

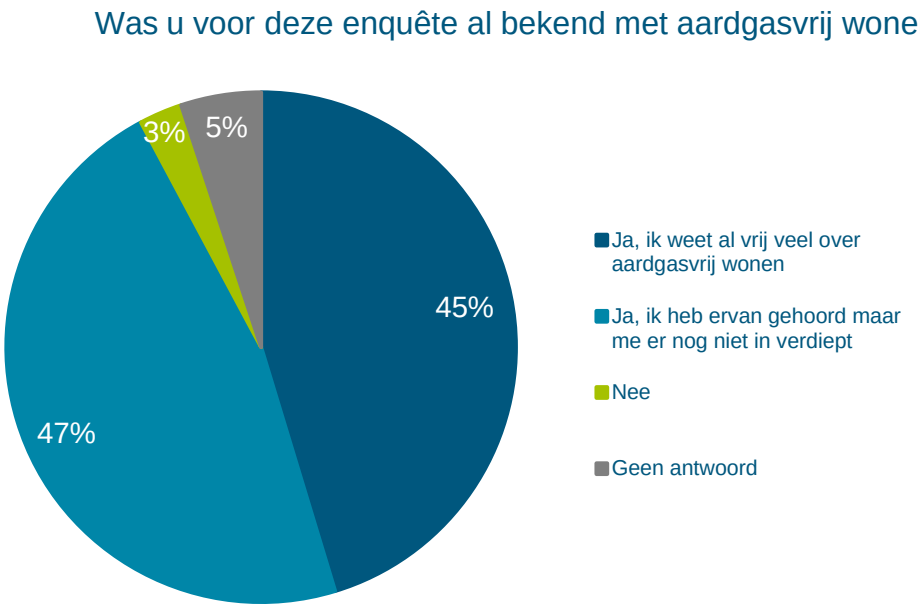
Figuur 8: Overzicht van maatregelen die respondenten getroffen hebben om energie te besparen. Respondenten konden meerdere antwoorden invullen.

4 Bekendheid en opstelling t.a.v. aardgasvrij wonen

Vervolgens is de respondenten gevraagd naar hoe bekend ze zijn met de doelstelling om in 2050 alle gebouwen aardgasvrij te verwarmen en of men bekend is met de financiële regelingen die de gemeente heeft rondom dit onderwerp. Als laatste is gevraagd hoe belangrijk men het vindt dat woningen op termijn aardgasvrij verwarmd worden.

4.1 Bekendheid met de doelstelling van aardgasvrij wonen

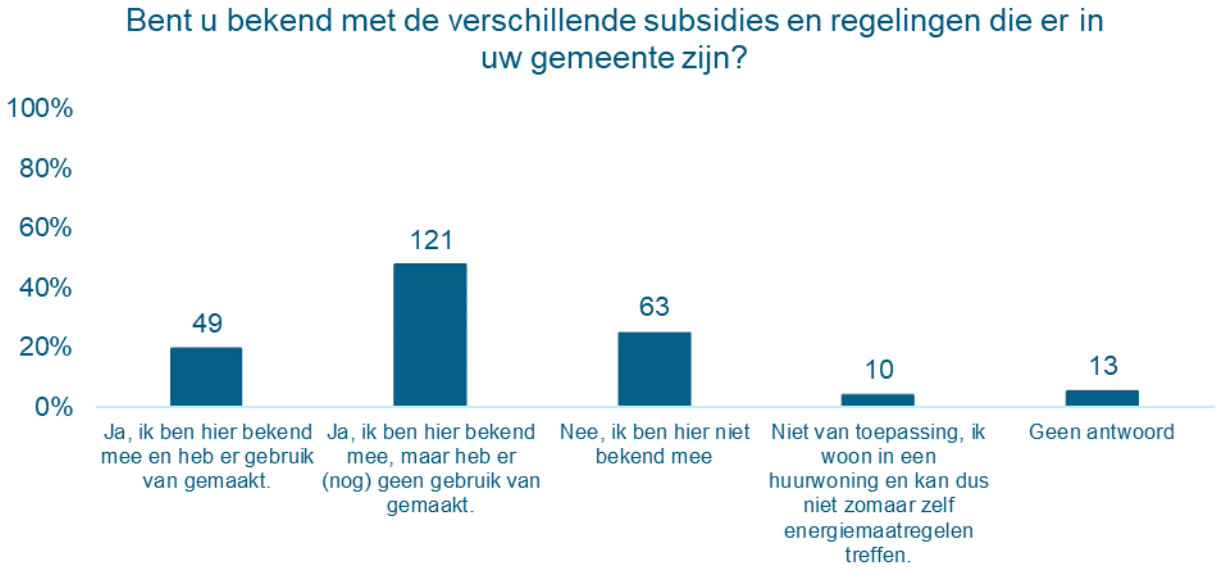
Figuur 9 laat zien in hoeverre de respondenten bekend zijn met de doelstelling van aardgasvrij wonen. Opvallend is dat een zeer ruime meerderheid bekend is met deze doelstelling en dat ongeveer de helft van die groep zelfs aangeeft best veel van het onderwerp af te weten. Dit kan erop duiden dat met name groepen die hier voor dit onderzoek al veel mee bezig waren de enquête hebben ingevuld. Dat heeft invloed op de representativiteit.

Figuur 9: Mate waarin de respondenten bekend zijn met de doelstelling van aardgasvrij wonen.

4.2 Bekendheid met financiële regelingen rondom verduurzaming

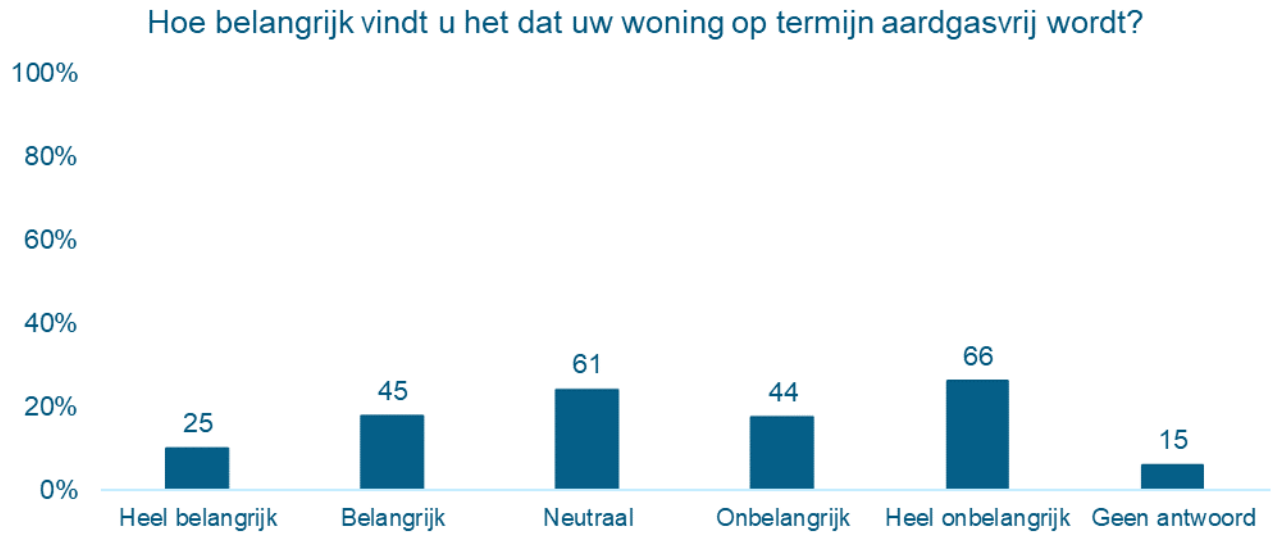
De gemeente Waadhoeke en het Rijk hebben verschillende financiële instrumenten beschikbaar om verduurzaming van woningen te stimuleren, zoals subsidies en leningen.. Er is gevraagd of de respondenten hiermee bekend zijn en of ze hiervan ook gebruik gemaakt hebben. De resultaten zijn weergegeven in figuur 10.

Figuur 10: Mate waarin de respondenten bekend zijn met financiële regelingen om verduurzaming van woningen te stimuleren.

4.3 Houding ten opzichte van aardgasvrij wonen

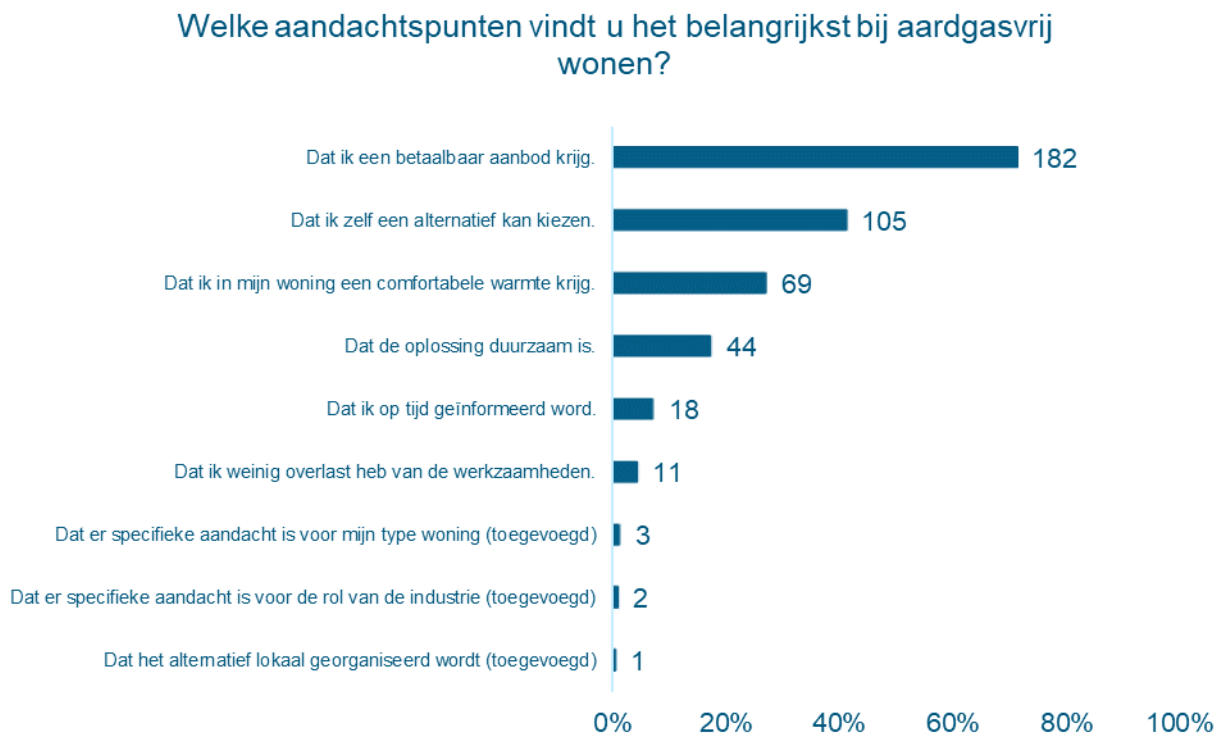
De mate waarin gebouweigenaren achter de doelstellingen rondom aardgasvrij wonen staan, kan mede bepalen hoe snel deze doelstellingen behaald kunnen worden. Het valt op dat in de gemeente Waadhoeke een grote groep respondenten aangeeft het onbelangrijk of zelfs heel onbelangrijk te vinden dat de woning op termijn aardgasvrij wordt. De resultaten van deze vraag zijn weergegeven in figuur 11.

Figuur 5: Mate waarin de respondenten uit de gemeente Waadhoeke het belangrijk vinden dat hun woning op termijn aardgasvrij wordt.

4.4 Belangrijkste aandachtspunten bij aardgasvrij wonen

De daaropvolgende vraag gaat in op de aspecten die respondenten belangrijk vinden rondom aardgasvrij wonen. De respondenten konden twee mogelijkheden aankruisen en eventueel nog een eigen aandachtspunt inbrengen. De meest relevante toevoegingen (die vaker werden genoemd en/of wezenlijk anders waren dan de gegeven mogelijkheden) zijn opgenomen in de resultaten. Onderstaande figuur 12 geeft een ranglijst van de aspecten. 30 van de 255 respondenten hebben geen antwoord gegeven op deze vraag.

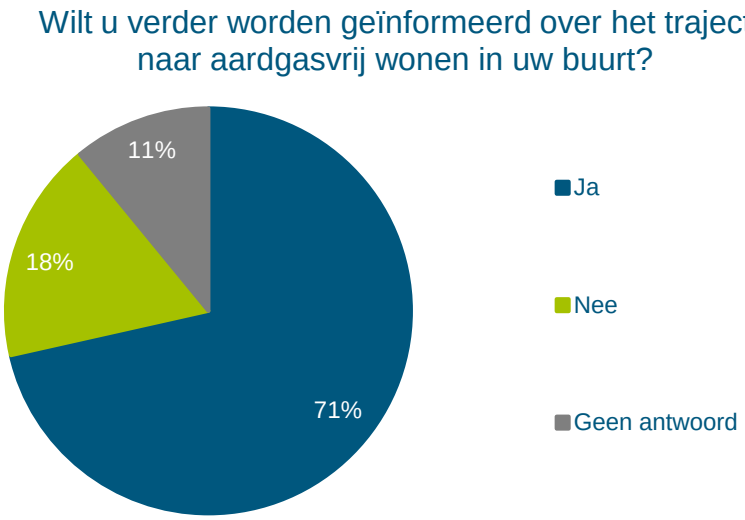
Figuur 12: Ranglijst van belangrijkste aandachtspunten bij aardgasvrij wonen volgens de respondenten. Respondenten konden twee mogelijkheden invullen. 30 van de 255 respondenten hebben geen antwoord ingevuld bij deze vraag.

5 Betrekken van inwoners bij de warmtetransitie

De laatste 3 vragen van de enquête hielden verband met de manier waarop de respondenten betrokken willen worden en/of blijven bij de planvorming rondom de warmtetransitie. Eerst is gevraagd of de respondenten geïnformeerd willen blijven worden over het vervolg. De laatste twee vragen van de enquête gaan in op waarover en hoe ze geïnformeerd willen worden.

5.1 Betrokkenheid bij het vervolgtraject

Onderstaande figuur (figuur 13) geeft weer of respondenten willen worden geïnformeerd over de warmtetransitie in hun dorp, buurt of wijk.

Figuur 6: Mate waarin respondenten willen worden geïnformeerd over de warmtetransitie.

5.2 Onderwerpen waarover respondenten geïnformeerd willen worden

Aan de respondenten die geïnformeerd wilden worden over het vervolgtraject is gevraagd welke onderwerpen daarbij de aandacht verdienen. Figuur 14 hieronder geeft een rangschikking weer van de antwoordopties naar aantal keer dat ze werden aangekruist. 58 respondenten hebben deze vraag niet ingevuld.

Figuur 14: Rangschikking van onderwerpen waarover de respondenten geïnformeerd willen worden. 58 van de 255 respondenten hebben deze vraag niet beantwoord.

5.3 Manier waarop respondenten geïnformeerd willen worden

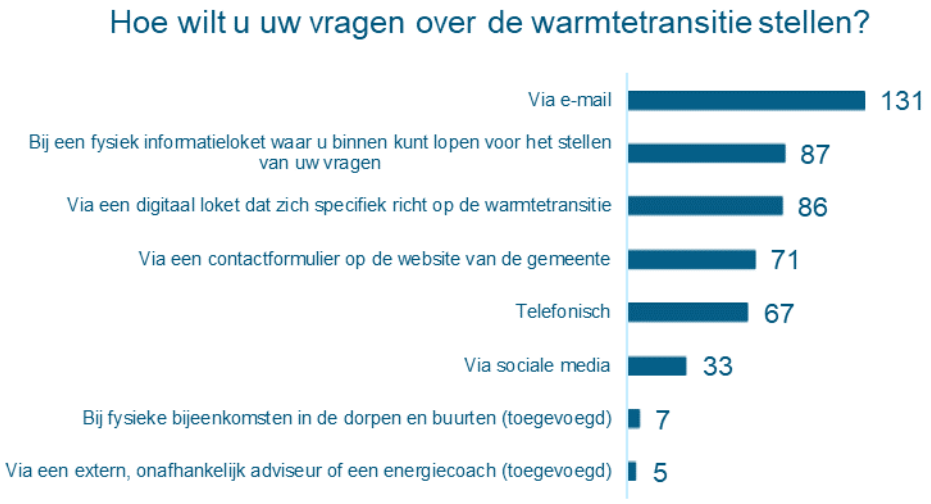
De respondenten is gevraagd waarop zij het liefst door de gemeente willen worden geïnformeerd over het vervolgtraject. De respondenten konden op deze vraag meerdere antwoorden aankruisen en ook aanvullende opties invoeren. De meest relevante toevoegingen (die vaker werden genoemd en/of wezenlijk anders waren dan de gegeven mogelijkheden) zijn opgenomen in de resultaten. Onderstaande figuur 15 geeft een ranglijst van de vaakst genoemde manieren. 37 van de 255 respondenten hebben deze vraag niet beantwoord.

Figuur 15: Rangschikking van manieren waarop respondenten het liefst geïnformeerd worden. 37 van de 255 respondenten hebben deze vraag niet beantwoord.

5.4 Manier waarop inwoners zelf vragen willen stellen over de warmtetransitie

Inwoners kunnen zelf ook met vragen rondlopen rondom de warmtetransitie. Bijvoorbeeld naar aanleiding van informatie die zij van de gemeente hebben ontvangen. Om antwoord op die vragen te krijgen zullen veel inwoners naar de gemeente kijken. Daarom is gevraagd hoe respondenten hun vragen rondom dit onderwerp het liefst zouden stellen. De respondenten konden op deze vraag meerdere antwoorden aankruisen en ook aanvullende opties invoeren. De meest relevante toevoegingen (die vaker werden genoemd en/of wezenlijk anders waren dan de gegeven mogelijkheden) zijn opgenomen in de resultaten. De resultaten zijn weergegeven in figuur 16. 45 van de 255 respondenten hebben deze vraag niet beantwoord.

Figuur 16: Rangschikking van manieren waarop respondenten hun vragen rondom de warmtetransitie aan de gemeente willen stellen. 45 van de 255 respondenten hebben deze vraag niet beantwoord.